

2025

ЕВРОПЕЙСКО ИКОНОМИЧЕСКО
ПРОУЧВАНЕ

Eurochambres Economic
Survey

Ноември, 2024

Основни данни за Европейското икономическо проучване 2025 г.:

- **32-ро** проучване за бизнес климата в Европа.
- **42 000** фирми от 27 държави в Европа.
- **26-то** изследване за България.
- **681** компании от България.

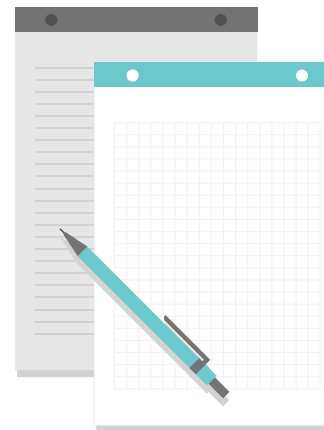

Проведено през Септември 2024 г.

Какъв е въпросникът?

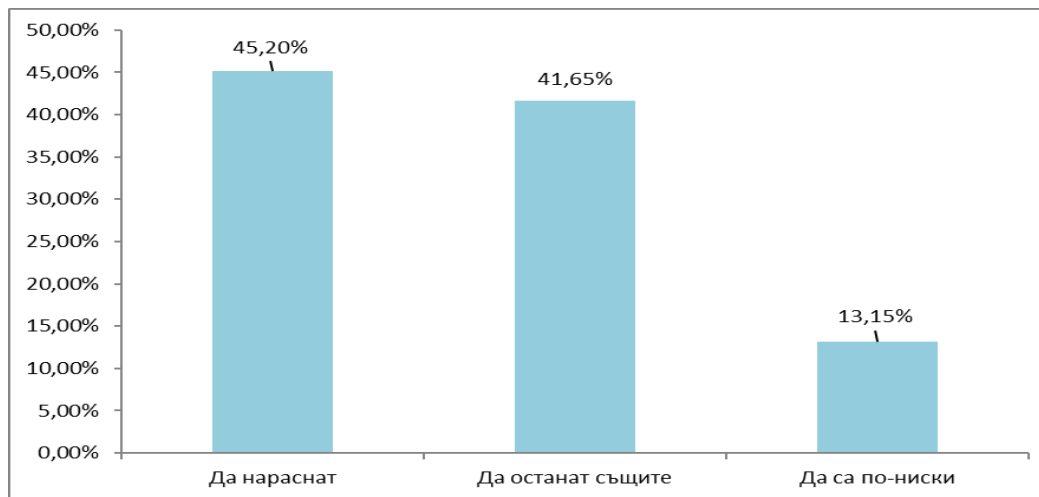
Прогнозите на мениджърите за корпоративното развитие през 2025 година се фокусират върху следните ключови области, като Очаквания за 2025г:

- Вътрешни продажби;
- Експортни продажби(в т.ч. и в ЕС);
- Заетост;
- Инвестиции;
- Бизнес увереност(климат)
- Ключови предизвикателства

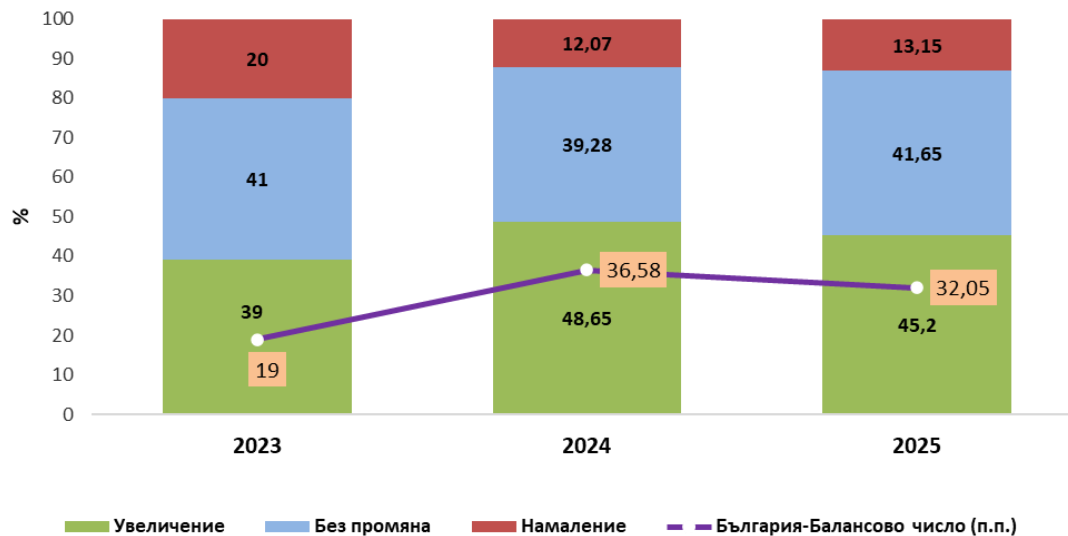
БЪЛГАРИЯ

I. Очаквания за приходи от продажби В СТРАНАТА през 2025 г.:

ИЗВОД: Въпреки че националните прогнози за продажбите за следващата година остават положителни, не се очаква те да надвишат значително нивата, регистрирани през предходните години, което допринася за цялостната предпазливо съдържана перспектива. Съдържани, но все пак позитивни очаквания за намаляване на инфлация и повишаване на БВП, както и повишаване на търсенето и предлагането на стоки на вътрешния пазар. Като цяло, въпреки че доверието на потребителите изглежда се подобрява в резултат на понижаването на инфлацията, може да отнеме повече време от очакваното на икономиката да достигне нивата на търсене, необходими за поддържане на водено от потреблението възстановяване и последващото увеличение на националните продажби

Графика №1: Приходи от продажби в страната

ЕВРОПА: EES 2025 индекс - Вътрешни продажби

БЪЛГАРИЯ – 6/ 27 място по очаквания за продажби В СТРАНАТА

Очаквания:

Най-позитивни:

- ✓ Португалия;
- ✓ Черна гора
- ✓ Хърватия

Най-негативни:

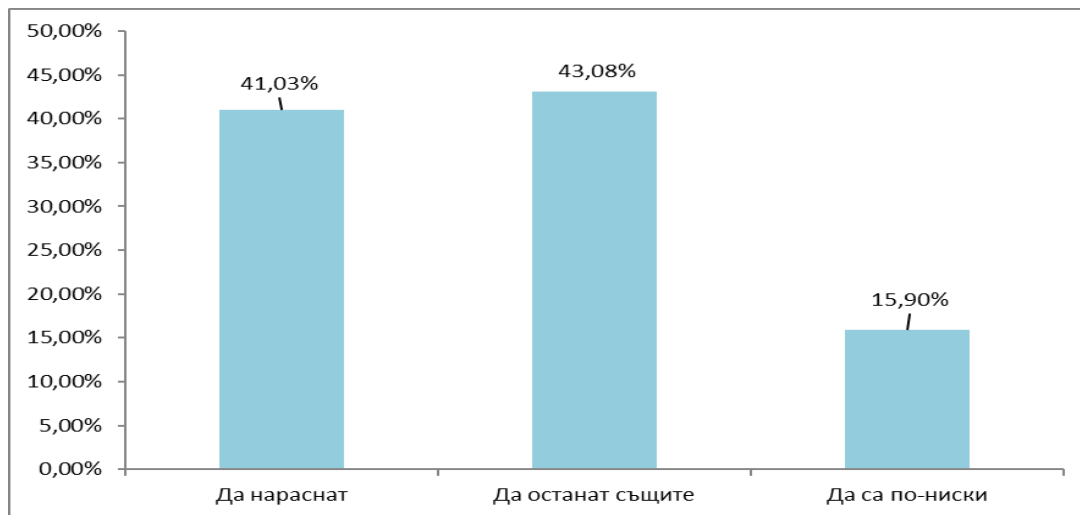
- ✓ Австрия;
- ✓ Словения;
- ✓ Естония
- ✓ Франция

Забележка: Класирането е с отчитане на **националните EES индекси**. Индексите на EES се изчисляват като процент на „Увеличение“ минус процент на „Намаляване“, всичко разделено на процента на „задържане“. Положителен/отрицателен EES индекс предполага, че участниците очакват тенденцията да се увеличи/понижи в сравнение с текущата година. Германските компании не отговориха на въпрос 1 относно националните продажби. Белгийските компании не отговориха на въпрос 2 относно продажбите за износ.

БЪЛГАРИЯ

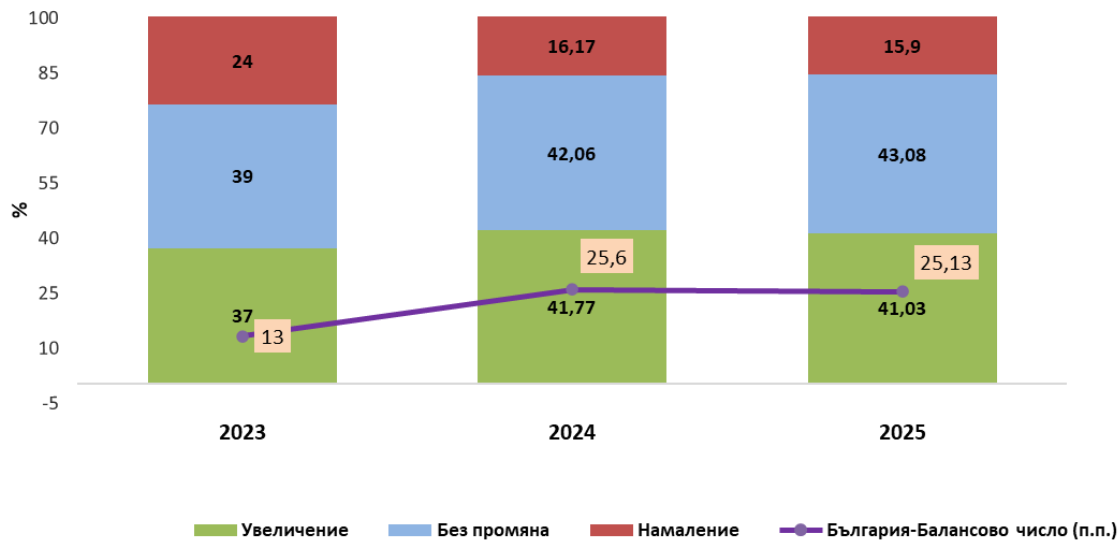
II. Очаквания за приходи от продажби ИЗВЪН СТРАНАТА през 2025 г.:

Извод: Докато очакванията за експортните продажби в Европа остават под дългосрочната им средна стойност, те са по-малко негативни в сравнение с миналата година, което показва колебливо възстановяване на международната, както и на вътрешноевропейската търговия. Тенденцията е в съответствие с по-високия от очаквания нетен износ, регистриран през първата половина на 2024 г., който засили бъдещите прогнози за външното търсене в ЕС. Въпреки това, продължаващото геополитическо напрежение и широко разпространената несигурност продължават да натежават върху очакваните нива на износа, като ги поддържат значително под нивата преди 2019 г.

БЪЛГАРИЯ

Графика №2: Очаквания за Приходи от продажби извън страната
(износ в т.ч. за ЕС)

ЕВРОПА: EES 2025 индекс- Продажби от экспорт

БЪЛГАРИЯ – 6/ 27 място по очаквания за продажби ИЗВЪН СТРАНАТА

Очаквания:

Най-позитивни:

- ✓ Португалия;
- ✓ Турция
- ✓ Испания

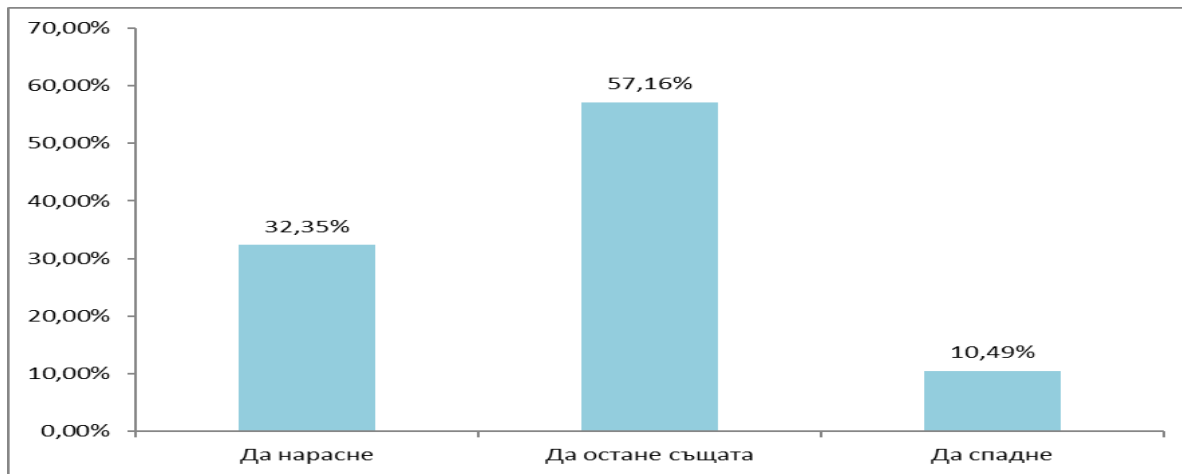
Най-негативни:

- ✓ Германия;
- ✓ Сърбия
- ✓ Австрия

Забележка: Класирането е с отчитане на **националните EES индекси**. Индексите на EES се изчисляват като процент на „Увеличение“ минус процент на „Намаляване“, всичко разделено на процента на „задържане“. Положителен/отрицателен EES индекс предполага, че участниците очакват тенденцията да се увеличи/понижи в сравнение с текущата година. Германските компании не отговориха на въпрос 1 относно националните продажби. Белгийските компании не отговориха на въпрос 2 относно продажбите за износ.

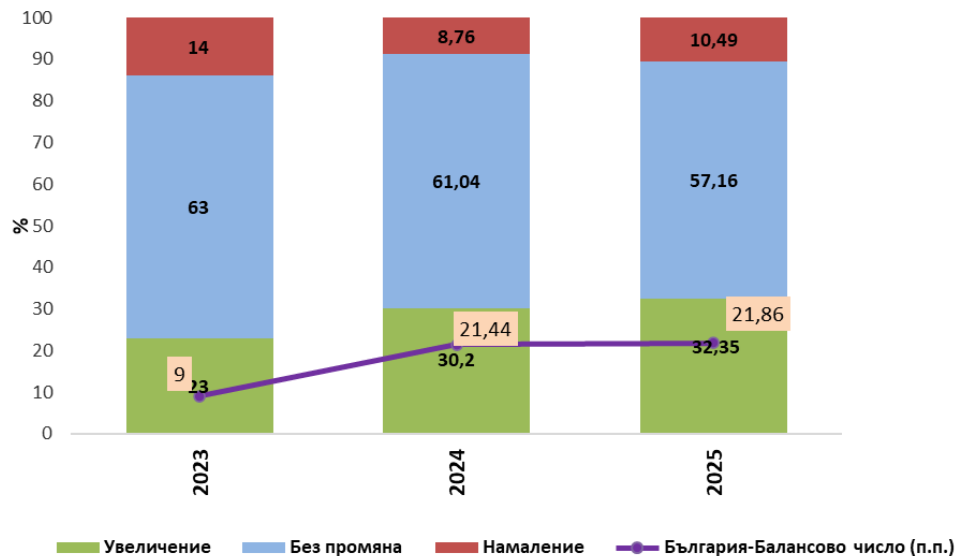
III. Очаквания за заетост в компаниите през 2025 г.:

Извод: Очакванията за заетостта през 2025 г. остават доста мрачни, с по-нататъшен лек спад в индекса на заетостта на EES в сравнение с миналата година. По-общо казано, енергоемките индустрии бяха значително засегнати от прекъсвания на веригата за доставки и нарастващи разходи за енергия през последните години, което доведе до продължаващи финансови тежести и стагнация на заетостта, което оказва отрицателно въздействие върху бъдещите очаквания. Освен това структурните предизвикателства, свързани с липсата на квалифицирана работна сила, усложняват перспективите за заетостта на предприятията в ЕС, докато растящите разходи за труд допълнително ограничават желанието на компаниите да наемат

БЪЛГАРИЯ

Графика №3: Очаквания за заетост

ЕВРОПА: EES 2025 индекс -Заетост

БЪЛГАРИЯ – 7/ 27 място по очаквания за заетостта

Очаквания:

Най-позитивни:

- ✓ Турция
- ✓ Португалия
- ✓ Малта

Най-негативни:

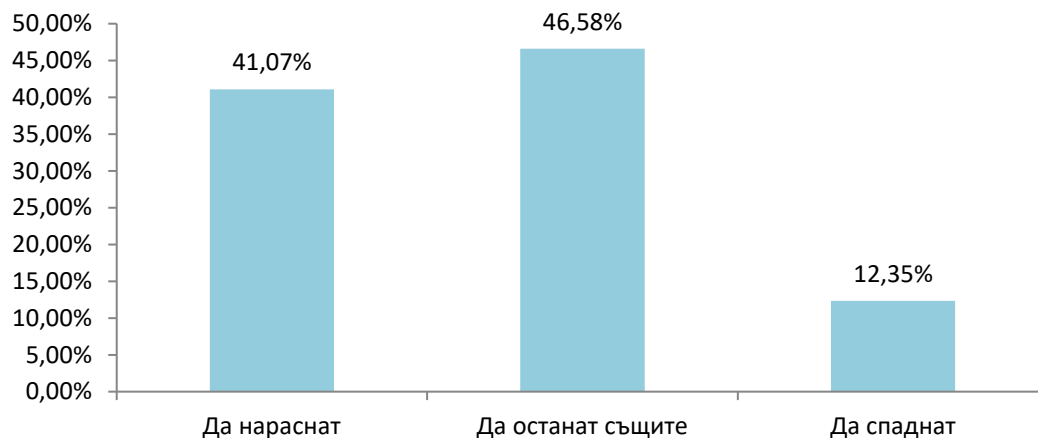
- ✓ Словения
- ✓ Сърбия
- ✓ Германия

Забележка: Класирането е с отчитане на **националните EES индекси**. Индексите на EES се изчисляват като процент на „Увеличение“ минус процент на „Намаляване“, всичко разделено на процента на „задържане“. Положителен/отрицателен EES индекс предполага, че участниците очакват тенденцията да се увеличи/понижи в сравнение с текущата година. Германските компании не отговориха на въпрос 1 относно националните продажби. Белгийските компании не отговориха на въпрос 2 относно продажбите за износ.

БЪЛГАРИЯ

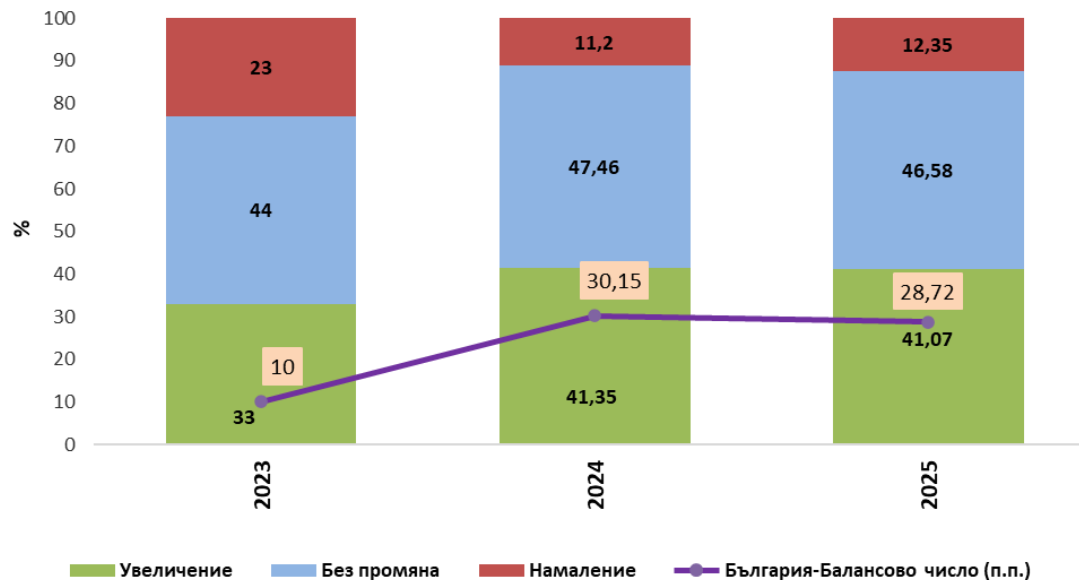
IV. Очаквания за инвестициите на компаниите през 2025г.:

Извод: Инвестиционните очаквания за 2025 г. като цяло остават слаби, въпреки потенциалното им значение за стимулиране на икономическото възстановяване на ЕС. Политическата нестабилност и продължаващата финансова нестабилност отчасти обясняват тази констатация. В същото време строгата парична политика увеличава разходите за финансиране на предприятията, възпрепятствайки желанието им да инвестират. Това важи особено за МСП, които многократно изпитват трудности при достъпа до финансиране.

БЪЛГАРИЯ

Графика №4: Очаквания за Инвестиции

ЕВРОПА: EES 2025 индекс -Инвестиции

БЪЛГАРИЯ – 7/ 27 място по очаквания за Инвестиции

Очаквания:

Най-позитивни:

- ✓ Португалия
- ✓ Турция
- ✓ Румъния

Най-негативни:

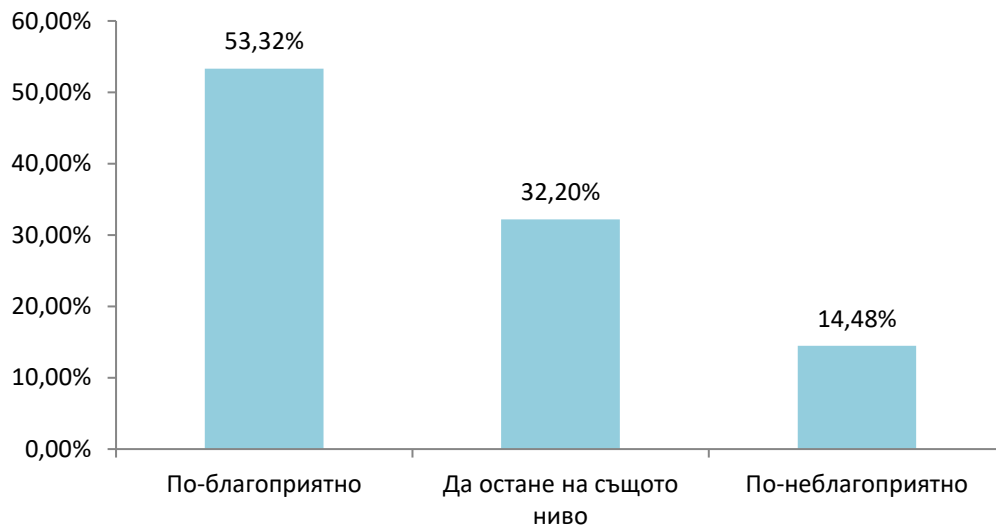
- ✓ Австрия
- ✓ Естония
- ✓ Чехия/Сърбия

Забележка: Класирането е с отчитане на **националните EES индекси**. Индексите на EES се изчисляват като процент на „Увеличение“ минус процент на „Намаляване“, всичко разделено на процента на „задържане“. Положителен/отрицателен EES индекс предполага, че участниците очакват тенденцията да се увеличи/понижи в сравнение с текущата година. Германските компании не отговориха на въпрос 1 относно националните продажби. Белгийските компании не отговориха на въпрос 2 относно продажбите за износ.

БЪЛГАРИЯ

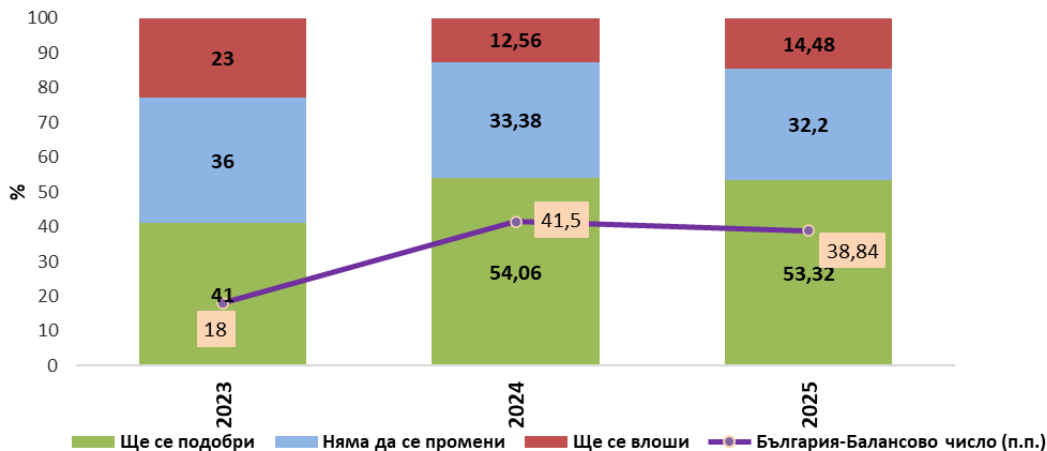
V. Очаквания за цялостното развитие на компаниите В СТРАНАТА през 2025 г.:

Очакванията за бизнес доверие за 2025 г. леко се подобриха в сравнение с предходната година, но все още са отрицателни. Резултатът отразява като цяло бурната икономическа перспектива и предпазливата реакция на европейския бизнес. При такива неясни обстоятелства, при които вътрешното и външното търсене незначително се подобрява, но заетостта и инвестициите все още са ограничени, наложително е да повишим доверието на предприемачите, ако искаме да запазим конкурентоспособността на Европа на правилния път.

БЪЛГАРИЯ

Графика №5: Очаквания за цялостно развитие и бизнес
климат

ЕВРОПА: EES 2025 индекс - Бизнес климат

БЪЛГАРИЯ – 2/ 27 Очаквания за бизнес климат

Очаквания:

Най-позитивни:

- ✓ Португалия
- ✓ България
- ✓ Швеция

Най-негативни:

- ✓ Словакия
- ✓ Словения
- ✓ Естония

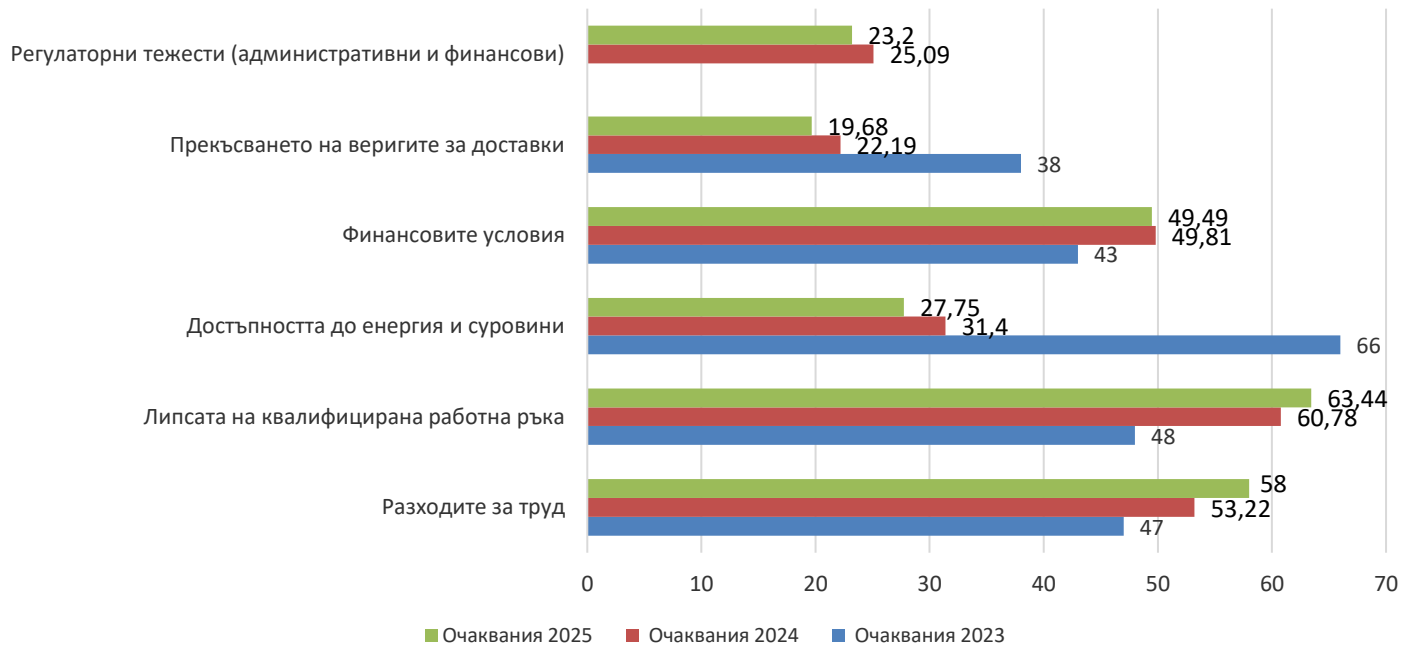
Забележка: Класирането е с отчитане на **националните EES индекси**. Индексите на EES се изчисляват като процент на „Увеличение“ минус процент на „Намаляване“, всичко разделено на процента на „задържане“. Положителен/отрицателен EES индекс предполага, че участниците очакват тенденцията да се увеличи/понижи в сравнение с текущата година. Германските компании не отговориха на въпрос 1 относно националните продажби. Белгийските компании не отговориха на въпрос 2 относно продажбите за износ.

БЪЛГАРИЯ

VI. Най-големите предизвикателства за икономическото развитие на българските компании през 2025 г. ще бъдат:

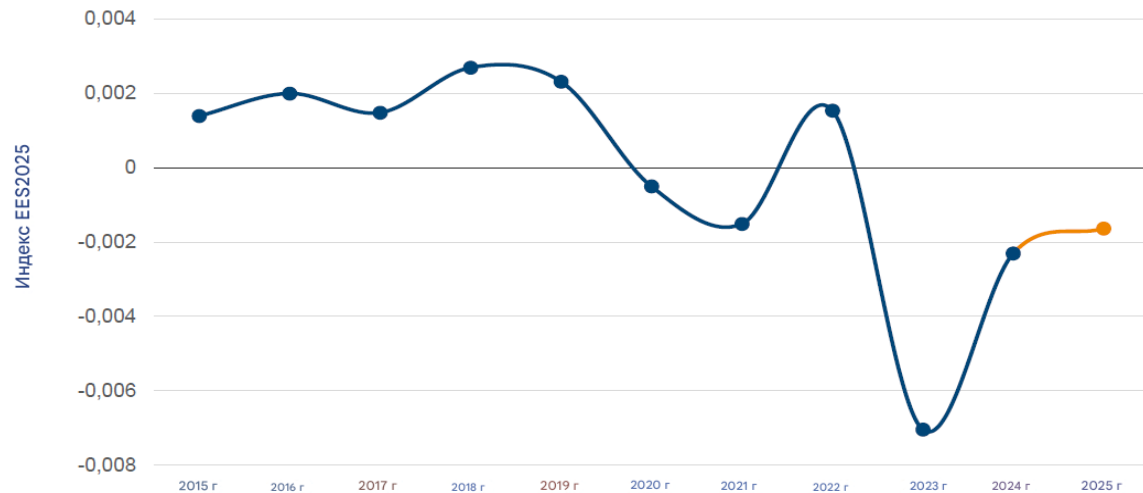

Графика №6: Очаквани предизвикателства % през 2025г/ 2024/2023

EES2025 Резултати

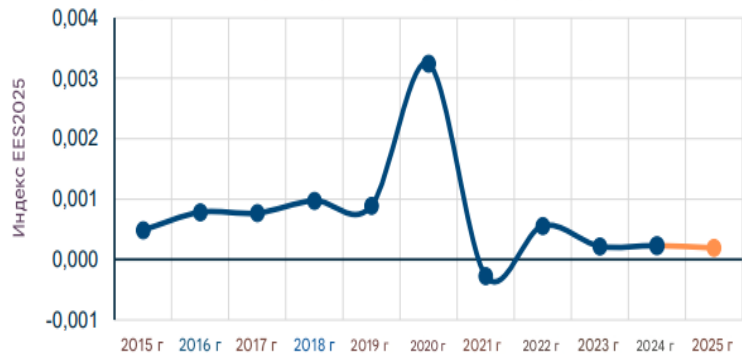
Очакван индекс на бизнес доверието от 2015 г

EES 2025 индекси като тенденции за фирмите в Европа

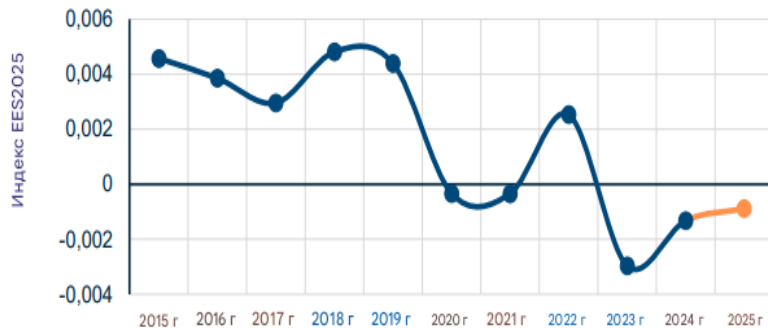
➤ **Вътрешен пазар**

Фигура 1. Тенденция на очакваните приходи от националния индекс на продажбите

➤ **Експорт**

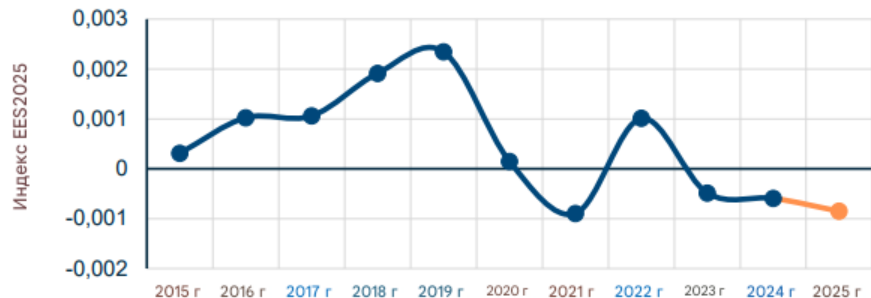
Фигура 2. Тенденция на очакваните приходи от индекса на продажбите за износ

EES 2025 индекси като тенденции за фирмите в Европа

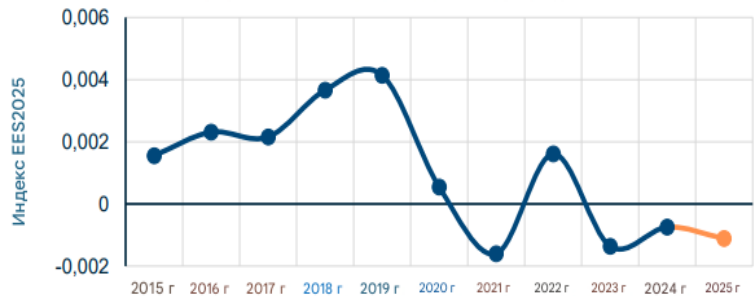
➤ Заетост

Фигура 3. Тенденция на очаквания индекс на заетостта

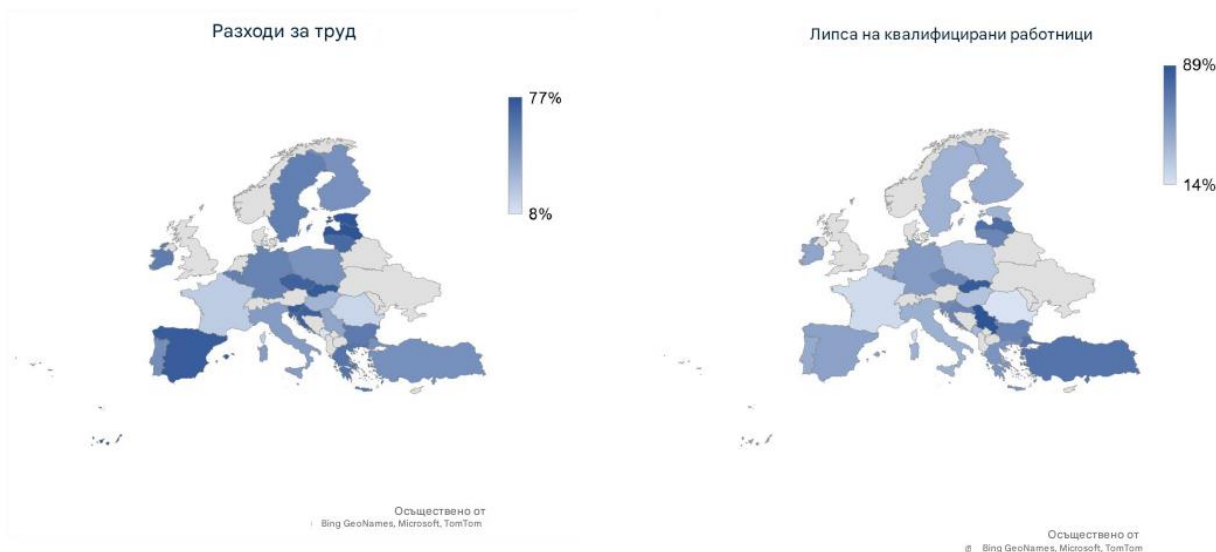
➤ Инвестиции

Фигура 4. Тенденция на индекса на очакваните инвестиции

Най-големите предизвикателства пред страните в ЕВРОПА в очакванията им за 2025 г.:

Фигура 9. Топ 2 предизвикателства по държави - EES2025

табележка: Карта на двете основни предизвикателства пред компаниите през 2025 г. по държави. Националното картографиране позволява да се визуализират страните с по-висока степен на излагане на тъмно) на очакваното предизвикателство и относително по-малко засегнатите (светло).

ЕВРОПА

„#Предприемачите казват, че Европа се нуждае от:

- 👉 По-лесно финансиране и по-ниски разходи за труд, за да останат конкурентоспособни
- 👉 Опростени разпоредби и по-малко бюрокрация
- 👉 По-добър достъп до квалифицирани работници и подкрепа за повишаване на квалификацията
- 👉 Стабилна, предвидима бизнес среда

ЕВРОПА

Ключови послания на EES2025:

- **Увеличете финансирането и опростете регулациите:** Укрепете финансовата подкрепа и регулаторните рамки, за да стимулирате инвестициите, да насърчите растежа на бизнеса и да контролирате разходите за труд.
- **Намалете бюрокрацията:** Следвайте целта за намаляване на отчетността с 35% за МСП и премахнете пречките пред по-гладък и по-силен единен пазар.
- **Изградете квалифицирана работна сила:** Привлечете най-добрите таланти, подкрепете ученето през целия живот и осигурете финансиране в целия ЕС за повишаване на уменията, за да посрещнете предизвикателствата на утрешния ден.
- **Ускоряване на дигиталната трансформация:** Насърчавайте цифровите решения и приемането на AI, за да рационализирате разходите и да увеличите производителността.
- **Инвестирайте в бъдещето:** Инвестирайте в модерна инфраструктура за възобновяема енергия за достъпен и надежден достъп до чиста енергия.
- **Дайте възможност за пазарна интеграция:** Капитализиране на потенциала на единния пазар и създаване на благоприятни условия за международна търговия.

Основни послания на Икономическото проучване за 2025 г., отправени към политиците

Поемане на ангажимент и намаляване на отчетността на МСП с мин. 35%

Предлагане на финансова подкрепа на ниво ЕС за инициативи в сферата на професионалното обучение

Осигуряване на постоянно енергоснабдяване на достъпни цени

Даване на възможност на МСП по-лесно да се възползват от потенциала на единния пазар, включващ 450 млн. граждани

Насърчаване на дигитализацията с цел намаляване на административните разходи

БЛАГОДАРЯ ЗА ВНИМАНИЕТО!

#EES2025

БТПП, Отдел „Икономически анализи и политика“ /
11/2024